

III bob. AUDIO VA VIDEO MA'LUMOTLAR BILAN ISHLASH

19-dars. VIDEO MUHARRIR DASTURLARI VA ULAR IMKONIYATLARI

Foto va videotexnologiyalarning jadal rivojlanishi ko'plab odamlar tomonidan shaxsiy videobloglarning yaratilishiga olib keldi. Natijada, videoni tahrirlash dasturlaridan foydalanish ommalashib ketdi.

Yozib olish natijasida barcha videofayllar videofragmentlarga, namoyish uchun mo'ljallangan videofilmlarga bo'linadi. Videofayllar uchun qayta ishlashning ikki turi mavjud: *videomontaj* va *konvertatsiya qilish*.

Yozib olingan videodan havaskor yoki professional darajadagi klip va filmlar yaratish uchun yuqori sifatli raqamli vositalar zarur. Bunday raqamli vosita *videomuharrir* deb ataladi. Ayni vaqtda videofayllarni tahrir qiladigan dasturlar soni kundan-kunga oshib bormoqda. Eng ko'p ishlatiluvchi videomuharrir dasturlari bilan tanishamiz.

Movavi Video Editor Video Suite dasturi foydalanuvchilar orasida unchalik mashhur bo'lmasa-da, unda barcha zamonaviy funksiyalar mavjud. Dasturning asosiy afzalliklari:

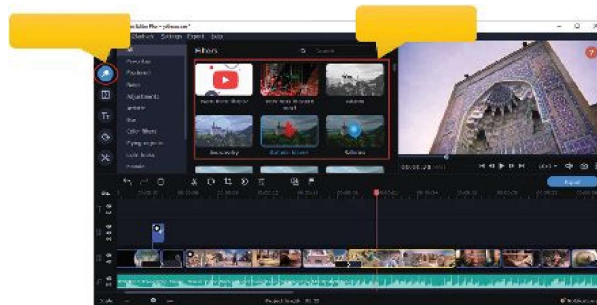
- sodda interfeys;
- turli xil vizual effektlar (filtr, o'tish, sarlavha va h. k.)
- animatsiya uchun turli sozlamalar;
- vizual komponent (oq rang balans, kontrast)ni nozik sozlash qobiliyati;
- videofayllar bilan turli formatlarda ishlay olish;
- video, ovoz yozish, rasm uchun konvertorning mavjudligi;
- ovoz yozish uchun turli funksiyalar;
- dasturni o'zidan YouTube videoxostingiga eksport qilish;
- yuqori tezlikda ishlash imkoniyati.

TAYANCH TUSHUNCHALAR

Videomontaj – maxsus dasturiy ta'minot yordamida videofilmlar yaratish jarayoni.

Videofaylni konvertatsiya qilish – videofayl formatini boshqa formatga o'zgartirish jarayoni.

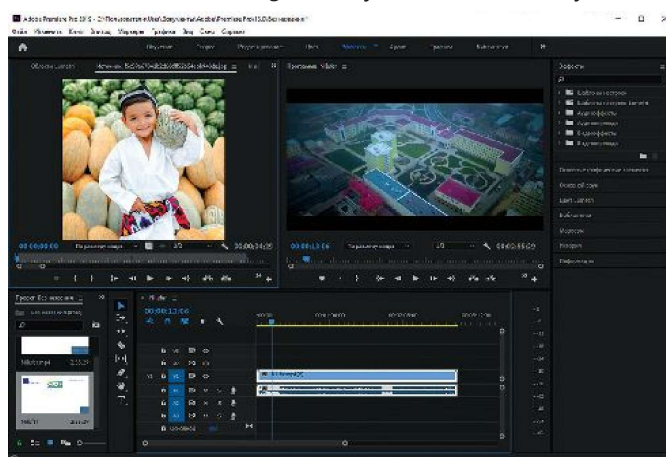
Videomuharrir – kompyuterda video va audiofayllarni chiziqli bo'lmagan tahrirlashni amalga oshirish imkonini beruvchi vositalar to'plamini o'z ichiga olgan dastur.

Adobe Premiere Pro dasturi – hozirgi kunda eng ko'p foydalanishda bo'lgan mashhur professional videomuharrirlardan biri. Dastur aksariyat hollarda Gollivud filmlarini ishlab chiqaruvchi mutaxassislar tomonidan ishlatiladi. Dastur ko'plab turli funksiyalarni hamda maxsus effektlarni o'z ichiga oladi. Adobe Premiere Pro videotahrirlash dasturining asosiy sifat va funksiyalari quyidagilardan iborat:

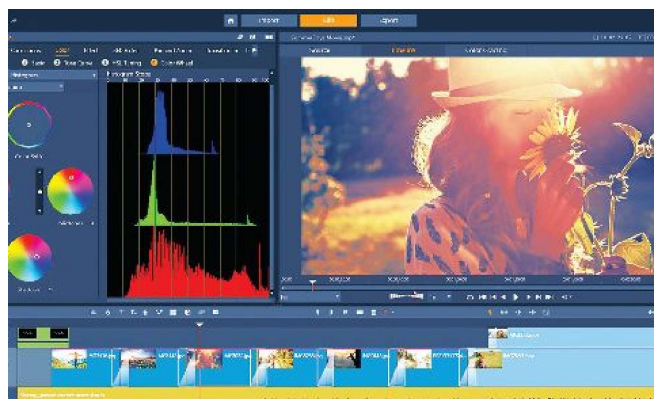
- real vaqtda ishlash rejimining mavjudligi;
- ko'p tilli interfeys;
- Adobe kompaniyasi tomonidan yangilanib turishi va qo'llab-quvvatlanishi;
- ranglar bilan ishlashning aniqligi;
- videoni yuqori sifatda tahrirlash va ovoz yozish;
- chiziqli bo'lmagan tahrirlash funksiyasining mavjudligi;
- barcha turdagi xilma-xil filtr va effektlar;
- multitrek rejimining mavjudligi;
- bir qancha formatlarni qo'llab-quvvatlay olishi;
- videoni turli manbalardan olish qobiliyati;
- montaj vaqtida freymnlarni qirqish funksiyasi;
- animatsiya, sarlavha va boshqa funksiyalar;
- bir vaqtning o'zida har xil sifatli video ketma-ketliklardan foydalanish.

Pinnacle Studio – Corel kompaniyasining eng mashhur videomuharrir dasturi. Dastur yuqori aniqlikdagi videofayllarni, audio va fotosuratlarini qayta ishlash, tahrirlash, effektlar, o'tishlar, filtrlar, tayyor loyihani turli formatlarda CD, DVD, Blue-Ray vositalarida yozish hamda boshqa turli qo'shimcha funksiyalarga ega.

Dasturning afzalliklari:

- video yoki audio ulangan qismlar o'rtasida tekis o'tishlarni ta'minlash;
- 2000 dan ortiq effektlar;
- aniq va qulay interfeys, ko'p funksiyali vaqt chizig'i;
- plugin to'plamlari;
- 3D format bilan ishlash;
- video va audiofayllar bilan ishlashni osonlashtiruvchi ommaviy axborot vositalarida yozib olish uchun "aqlli" vositalar to'plamining mavjudligi.

Final Cut Pro – Apple kompaniyasi tomonidan ishlab chiqilgan professional videomuharrir dasturi. Imkoniyatlariga ko'ra dastur eng mukammal dasturlardan biri hisoblanadi. Bundan tashqari, Final Cut Pro o'zining sodda interfeysi bilan ham ajralib turadi. Dasturni faqat MacOS foydalanuvchilari ishlatishi mumkin.

Dasturning afzalliklari quyidagilardan iborat:

- chiqish fayllari hajmi katta emasligi;
- olingan mahsulotning yuqori sifatli ekanligi;
- kutubxonalarning mavjudligi;
- ranglarni to'liq chiqarib bera olishi;
- effektlarni fragmentga biriktirmasdan oldindan ko'rish qobiliyati.

AMALIY MASHG'ULOT

1. Videomuharrir deb nimaga aytiladi?

- a) kompyuterda video va audiofayllarni chiziqli bo'lmagan tahrirlashni amalga oshirish imkonini beruvchi vositalar to'plamini o'z ichiga olgan dastur;
- b) audiofayllarni tahrirlashni amalga oshirish imkonini beruvchi dastur;
- c) tasvirlarni qayta ishlovchi grafik muharrir;
- d) video formatini boshqa formatga o'zgartirish jarayoni.

2. Videofayl formati to'g'ri ko'rsatilgan bandni tanlang:

- a) *.png
- b) *.mp4
- c) *.psd
- d) *.mp3

MAVZU YUZASIDAN SAVOLLAR

1. Videomuharrir dasturlari deb nimaga aytiladi?
2. Videofayllar qanday kengaytmaga ega?
3. Movavi Video Editor dasturining afzalliklarini sanab bering.

UYGA VAZIFA

1. Internet tarmog'i orqali yana boshqa videomuharrirlar haqida ma'lumot qidiring.
2. Topilgan videomuharrirlar ro'yxatini tuzing.
3. Topilgan videomuharrir dasturlarining afzaliklarini yozing.